

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВИЩИЙ
ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ,
ІННОВАЦІЇ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2019

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Сокольник С.В. (відповідальний секретар), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Паліброда Н.М., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Пашковський В.М., Хлуновська Л.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 17 квітня 2019 р.). – Чернівці, 2019. – 579 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол №8 від 28 березня 2019 року).

technology is an open question, since there are obvious advantages and undoubted disadvantages, as remote and computer technologies cannot replace the most important thing - a direct communication with the teacher.

Innovative research methods, in combination with traditional pedagogical technologies, can optimize the educational process. While presenting the lecture material, the traditional method, as well as the innovative method, is used: "lecture by two". The lecture is conducted in the form of reading lectures from different points of view or on complementary. The method of reading a similar lecture consists of the following stages of preparation: 1) choose the appropriate topic 2) the selection of two teachers, both in terms of the style of thinking and the way of thinking. 3) developing a script for reading lectures (content blocks, distributed in time). The lecture is actually a mini-game, a theater of two actors, which creates positive emotions and increases the interest of students in learning. When lecturing by the method of "lecture together", the speeches of the lecturers are natural and indisputable, with the possibility of improvisation. For a better reproduction and understanding of a complex subject such as muscle and upper limb inertia, there are many mnemonic methods that are valuable auxiliary techniques in learning. Students who understand the nature and value of mnemonics can feel the need to develop their own mnemonic and plan which one to choose from in the future. For example, for the study of the places of origin and the attachment of the muscles, the "anatomical fairy tale" is told. A gaming method can be used on a practical lesson. The student chooses a card with anatomical structure and shows to all present, after which he has to guess it by asking a number of questions.

Among the main reasons for the use of new pedagogical technologies is the need to consider and use psychophysiological and personality features of students and the possibility of designing an educational process, organizational forms of interaction between students and teachers that provide guaranteed learning outcomes for future medical professionals.

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНОГО ФАХІВЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РІВНЯ

І.В. Навчук

Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Модернізація системи вищої освіти загалом та медичної зокрема сьогодні в Україні потребує якісних змін методики навчання, запровадження новітніх форм викладання дисциплін, використання сучасних інтерактивних технологій, урізноманітнення форм та методів навчального процесу з метою покращання її якості та оптимізації витрат.

Хочемо зазначити, що конкурентоспроможність випускників вищих медичних навчальних закладів значною мірою залежить від того, наскільки вони опанували не тільки медичні знання й навички, але й сучасні економічні поняття, та вміють швидко й адекватно реагувати на зміни в системі ринкової економіки. Це, у свою чергу, зумовлює необхідність

застосування таких форм, методів, прийомів і засобів навчання, які зроблять навчальний процес інтенсивним, максимально наближеним до вимог сьогодення та потреб майбутнього, а саме впровадження безперервного професійного розвитку із забезпеченням самонавчання. Великого значення набуває проблема усвідомлення студентами необхідності самопідготовки, тобто вміння самостійно здобувати як теоретичні знання, так і практичні навички майбутньої спеціальності. А використання інтерактивних методів у навчанні дає можливість ефективно пов'язати теоретичні знання і практичні навички та забезпечує активну, самостійну пізнавальну діяльність студентів.

На наш погляд, некоректним є твердження, що якісні зміни у навчанні можливі тільки завдяки використанню новітніх інформаційних та мультимедійних технологій. Лише комплексний підхід із залучення до педагогічного процесу безцінного особистого досвіду викладачів, їх ефективних методів навчання забезпечить якісну підготовку майбутніх лікарів. Напрацьований досвід кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я Буковинського державного медичного університету, беззаперечно, довів ефективність інтерактивних методів навчання. Використання методик активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів сприяє впровадженню в навчальний процес технології особистісно-орієнтованого навчання та забезпечує індивідуальну спрямованість кожного навчального процесу.

Взаєморозуміння студентів і викладача у процесі вирішення проблемних завдань та ігрових ситуацій є відображенням позитивної якості методів активного навчання. Сучасний, а тим більше майбутній лікар має бути не тільки досвідченим фахівцем, але й умілим організатором, який цінує колективний досвід, враховує думку товаришів, критично оцінює досягнуте, рішуче обстоює власні погляди. Підготовка медичних фахівців повинна враховувати те, що сьогодні випускники є основним потенціалом робочої сили не тільки в Україні, а й за її межами.

Отже, запропоновані вище підходи до навчання сприятимуть підготовці майбутніх лікарів до самостійної діяльності впродовж усього професійного життя.

КЕЙС-МЕТОД ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕМИ «ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НАЙПОШИРЕНІШИХ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ»

Є.В. Назимок, І.Г. Бірюк, І.Л. Куковська, В.І. Стефанчук

Кафедра медицини катастроф та військової медицини

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Одним із різновидів стимуляційних технологій в навчальному процесі є кейс-технології. Кейс-метод не тільки сприяє формуванню у студентів уміння та навичок комунікації, презентації, але й спонукає до взаємодії та прийняття колективних рішень, самостійного пошуку інформації задля

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА НАВЧАННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДИЦИНА»	
А.О. Міхеев, С.Є. Дейнека, О.О. Бліндер, І.Й. Сидорчук.....	169
ГЕНДЕРНА СКЛАДОВА ОСОБИСТІСНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ НА 2-МУ КУРСІ	
А.О. Міхеев, В.Б. Попович, О.І. Гаврилюк, В.С. Джуряк.....	171
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЇ СТУДЕНТАМ ІV КУРСУ	
П.В. Мороз, Л.В. Мороз.....	173
СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОК У СТРУКТУРІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	
В.І. Москалюк.....	174
СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ЛЮДСЬКИХ ЗНАНЬ	
В.Д. Москалюк, І.В. Баланюк.....	176
FORMATION OF PERSONALITY AND MOTIVATION FOR STUDENTS OF THE MEDICAL UNIVERSITY	
V.D Moskalyuk, I.V. Rudan.....	177
КОМПЕТЕНТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ «МЕДСЕСТРИНСТВА В ІНФЕКТОЛОГІЇ» НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ ТА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	
В.Д. Москалюк, А.С. Сидорчук.....	178
COMBINATION OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN TEACHING HUMAN ANATOMY N.M. Navarchuk, O.V. Guzik.....	180
ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНОГО ФАХІВЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РІВНЯ	
І.В. Навчук.....	181
КЕЙС-МЕТОД ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕМИ «ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НАЙПОШИРЕНІШИХ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ»	
Є.В. Назимок, І.Г. Бірюк, І.Л. Куковська, В.І. Стефанчук.....	182
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОЇ АНГЛОМОВНОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ ВІТЧИЗНЯНИМ СТУДЕНТАМ 3-ГО КУРСУ	
Ю.М. Нечитайло, Д.Ю. Нечитайло, Т.М. Міхеева.....	184
ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ОЦІНКИ ЯКОСТІ ХАРЧУВАННЯ ДІТЕЙ У СТУДЕНТІВ ШОСТОГО КУРСУ	
Ю.М. Нечитайло.....	185
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ НАВЧАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ О.М. Ніка.....	186
ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Р.А. Нікоряк, С.М. Русіна.....	187
ШЛЯХИ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	
Р.А. Нікоряк, С.М. Русіна.....	188